

Mit kíván a HÖÖK a leendő magyar kormánytól?

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája

a magyarországi egyetemisták és főiskolások legitim, demokratikus és felelős képviselőjeként az alábbiakban foglalja össze legfontosabb elvárásait a 2014-es országgyűlési választások után felálló új kabinet oktatáspolitikájával kapcsolatban:

1. A felsőfokú oktatás minél szélesebb körű társadalmi elérhetőségének biztosítását!

Az ország fellendülésének záloga a magasan képzett, széles látókörű fiatalság. Nemzeti érdek tehát, hogy megfeleljünk ez irányú európai uniós vállalásainknak és növeljük a felsőfokú végzettséggel rendelkezők arányát a társadalomban. Ezért továbbra sem támogatjuk az általános, mindenkire kiterjedő tandíjat. Fontosnak tartjuk ugyanakkor azt, hogy mindenki a képességeinek megfelelő szinten és formában részesülhessen felsőfokú oktatásban. Ehhez a felsőfokú szakképzéstől a doktori iskoláig bezárólag világos és ésszerű képzési struktúrát kell kialakítani, ideértve a tanulmányok folytatásának finanszírozási modelljét is.

2. Kiszámítható és igazságos felvételi rendszert!

Az elmúlt években számtalan probléma merült fel szakok meghirdetésével és az állami támogatással kapcsolatos kommunikációban, ami nagy bizonytalanságot okozott. Éppen ezért szükséges, hogy amennyiben a jövőben változnak a kritériumok és a lehetőségek, arról legkésőbb a hatályba lépés előtt két és fél évvel tájékoztassák az érintetteket. Így a továbbtanulni készülő középiskolások időben és megfelelően felkészülhetnek az új feltételekre, reagálhatnak a változásokra.

3. A hátrányos helyzetű hallgatók támogatását és az esélyegyenlőség biztosítását a felvételi eljárástól egészen a diploma megszerzéséig!

Hiszünk benne, hogy az Alaptörvényben is rögzített jogként mindenkit egyenlő esélyek illetnek meg a továbbtanulásra. Ennek érdekében lehetőséget kell teremteni rá, hogy az ehhez szükséges képességeket (különösen a használható nyelvtudást és informatikai ismereteket) mindenki a megfelelő szintre fejleszthesse még a felvételi eljárás előtt. Emellett a felsőfokú tanulmányok alatt is gondoskodni kell az arra rászorulóknak támogatásáról intézményi, helyi és országos ösztöndíjak, valamint mentorprogramok segítségével.

4. A felsőoktatási intézmények állami felügyeletének és belső irányításának újragondolását!

A kormányzaton belül célszerű ismét egy helyen koncentrálni a fenntartói jogköröket, hiszen a megosztott felügyelet számos nehézséget, információs aszimmetriát, sokszor jelentős érdek-különbségeket okozott. Pontot kell tenni az intézményvezetésen belüli jogkör- és feladatmegosztással kapcsolatos kérdések végére is, úgy, hogy a jövőbeli modell egyszerre biztosítsa a hatékony, racionális működést és az egyetemek, főiskolák autonómiáját.

5. Az intézményrendszer ésszerű, átgondolt reformját!

Mára sokat hangoztatott közhely, hogy a magyar felsőoktatás szerkezete túlságosan szétaprózott, a legtöbb szakon az ország számos pontján folyik párhuzamosan képzés, esetenként alacsony színvonalon. Bár számos integrációs javaslat született, ezek legtöbbje szakmailag nem volt kellően megalapozott vagy mára meghaladott elveket követett. Álláspontunk szerint az intézményrendszert úgy kell megreformálni, hogy a sokszor politikai okokból lélegeztető gépen tartott intézmények helyett országosan a valódi minőséget nyújtó egyetemek, főiskolák támogatása kerüljön fókuszba, de a helyi igényeket kiszolgáló tudásközpontok a maguk szintjén továbbra is hozzájárulhassanak a regionális gazdasághoz és kultúrához.

6. A felsőoktatás költségvetési támogatásának növelését, igazságos, minőség alapú és tervezhető forrásallokációt!

A jövő a tudás alapú társadalomé. Ahhoz, hogy a hazai egyetemek és főiskolák valóban felvehessék a versenyt a világ élvonalába tartozó társaikkal, jelentős tökebevonásra van szükség. Ez természetesen csak akkor érheti el célját, ha a támogatás megfelelő helyre jut: a versenyképes ismereteket és értékes diplomát nyújtó intézményekhez, sikeres oktató- és kutatóműhelyekhez.

7. A felsőoktatási infrastruktúra és a hallgatói szolgáltatások fejlesztését!

Bár az utóbbi években számos fontos beruházásra került sor, az egyetemi és főiskolai infrastruktúra még mindig jelentős megújításra szorul. A mai kor igényeinek megfelelő, modern, praktikus és élhető környezet nélkül egy szinten túl nem várható el a minőség javulása. A kívánt eredmények eléréséhez a hallgatók közösségi életének támogatása, a tanulást segítő eszközök, könyvtárak, sportolási lehetőségek fejlesztése, valamint egészségmegőrzést segítő és prevenciók célú programok indítása is elengedhetetlen.

8. A hallgatói térítések és juttatások rendszerének átalakítását!

Az ösztöndíjak jelentsenek valós motivációt és alternatívát a hitellel, tanulmányok melletti munkavállalással szemben. A különböző képzési formában tanulmányokat folytató hallgatók között ne legyen különbség az ösztöndíjak és más juttatások tekintetében, hiszen a tanulmányi, közösségi eredmények nem függenek attól, hogy ki állja a képzés költségét. Úgy látjuk, eljött az idő, hogy ebben

a témában új kormányrendelet szülessen, amely garanciákat tartalmaz a jelenlegi támogatást kiegészítő további költségvetési források biztosítására is.

9. Az oktatás és kutatás nemzetköziesítését, a hallgatói és oktatói mobilitás erősítését!

A magyar felsőoktatás szereplői, lehetőségeikhez képest, eddig kevésbé tudták kihasználni a Bologna-rendszer, az Európai Felsőoktatási Térség és az Európai Unió különböző programjainak előnyeit. A diplomások közötti globális versenyben fontos, hogy széles körű tapasztalatokból gazdálkodjunk – ehhez pedig elengedhetetlen a nemzetközi perspektíva, nemcsak ösztöndíjak, részképzések formájában, de úgy is, hogy a hazai intézményekben külföldi oktatók, kutatók is hozzájáruljanak szakmai fejlődésünkhöz.

10. Intenzívebb oktatási és tudományos kapcsolatok kiépítését a határon túli magyar felsőoktatási intézményekkel, oktatókkal és hallgatókkal!

A külhoni magyar nyelvű intézmények és képzések támogatása önmagában nem elegendő a helyi magyar kultúra fennmaradásához és megerősödéséhez. Ösztönözni kell, hogy minél előbb legyen a kapcsolat, nagyobb fokú a mobilitás a hazai és a határon túli akadémiai szféra között is, és ebből mindkét fél kölcsönösen előnyökhöz jusson.

11. A minőségbiztosítás fejlesztését és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság nemzetközi akkreditációjával kapcsolatosan felmerült aggályos kérdések rendezését!

Fontosnak tartjuk, hogy a plénum tagjait a jelenleginél szélesebb, elsősorban szakmai kör válassza vagy delegálja, és hogy a HÖÖK ismét teljes jogú taggal képviseltesse magát abban. A MAB anyagi függetlenségére az eddigieknél nagyobb garanciát jelentene, ha a szervezet költségvetése törvényben rögzített, állandó tételként szerepelne a költségvetésben. A felsőoktatási törvénybe kell emelni a minőségbiztosítással kapcsolatos legfontosabb kritériumokat, és lépéseket kell tenni azok tényleges betartása érdekében.

12. Rendszeres, intézményesített egyeztetéseket a felsőoktatás legfontosabb szereplőivel!

Az elmúlt időszak tapasztalatai egyértelműen rámutattak, hogy akár a tavaly létrehozott Felsőoktatási Kerekasztal folytatásaként, akár más formában, de mindenképpen szükséges, hogy az érintettek folyamatosan kapcsolatban legyenek egymással, közösen vegyenek részt a közép és hosszú távú felsőoktatási stratégia kidolgozásában, valamint a jogszabályi környezet alakításának előkészítésében.